

Šiaulių krašto informatikos mokytojų klubo veikla skleidžiant metodinę patirtį

Liudvikas KAKLAUSKAS, Vilma NARKIENĖ (ŠU)

el. paštas: *liudas@fm.su.lt*

Naujų informacinių technologijų taikymas kelia daug problemų ir rūpesčių mokyklose. Daugiausiai neišskumų kyla, kai reikia diegti ir vartoti jas praktikoje. Dabar pagrindinis krūvis tenka informatikos mokytojui. Keičiasi ir informatikos mokymo turinys, įvedamos naujos disciplinos, siūloma nagrinėti naują programinę įrangą. Daugumai mokytojų tai yra naujiena ir joms įsisavinti reikia skirti nemažai laiko. Švietimo ir mokslo ministerija ir ITC stengiasi šią spragą užpildyti organizuodamos kursus. Tai daugiau strateginiai renginiai, bet informatikams išskyla ir kasdieninių paprastų klausimų, kurių sprendimui pakaktų paprastos konsultacijos. Pokalbių su mokytojais metu paaiškėjo, kad daugelis pritartų ir aktyviai įsijungtų į informatikos mokytojų tarpusavio metodinės paramos klubą. Klubo įkūrimo idėją praktiškai padiktavo patys informatikos mokytojai. 1999/2001 buvo įkurtas Šiaulių apskrities informatikos mokytojų klubas. Klubas – tai alternatyva buvusiems regioniniams centrams. Jo paskirtis – padėti informatikos ir kitų dalykų mokytojams, naudojančioms informacines technologijas, spręsti iškilusias technines ir metodines problemas, rengti įvairius aktualius kvalifikacijos kėlimo kursus, bendraminčių ratelyje pasidalyti savo patirtimi, išspręsti iškilusias darbo problemas. Pradinė finansinė parama klubui įsteigti gauta iš Šiaurės ir Baltijos šalių projekto „Mokyklos tobulinimas informacijos amžiuje“. Klubo įkūrėjai ir organizatoriai L. Kaklauskas (ŠU) ir V. Narkienė (Šiaulių J. Janonio gimnazija). Dabar klube užsiregistravę apie 70 žmonių. Renkamės ir produktyviai dirbame kiekvieno mėnesio paskutinį šeštadienį ŠU 316 a. 10 val. Pirmųjų susitikimų metu buvo aptartas darbo planas ir numatytos temos, aktualios visiems informatikos mokytojams. Darbas klube organizuojamas keliomis kryptimis.

1. Informacijos sklaidos įvairovė

Klube realizuojamos įvairios darbo formos. Galima dalyvauti elektroninio pašto konferencijoje *informatika@su.lt*. Pirmiausiai ji buvo atvira ir į ją galėjo registruotis visi norintieji. Dėl kai kurių interneto vartotojų neetiško elgesio diskusijų metu buvome priversti šią konferenciją padaryti uždara. Vis dėlto mokytojai ne visada norės pateikti paprasčiausią klausimą, jei nebus įsitikinę, kad atsakymas visada bus korektiškas ir neįžeidžiantis. Sukurta ir interneto svetainė *www.su.lt/ik*. Ji nuolat papildoma metodine medžiaga, laisvai platinamomis programomis. Mokytojai lengvai jas gali persisiųsti

iš Šiaulių universiteto FTP serverio. Statistika bei mokytojų atsiliepimai el. paštu rodo, kad tokia svetainė labai reikalinga ir jos medžiaga naudojasi ne tik klubo nariai, bet ir daug Lietuvos informatikos (ir ne tik) mokytojų.

2. Mokytojų metodinė patirtis

Kadangi mokytojai savo darbe gali taikyti pačią įvairiausią metodiką, buvo nuspręsta, kad kiekvieno susitikimo metu jie papasakos apie savo darbo patirtį, pademonstruos savo mokinių darbus. Šis sprendimas sudarė galimybes mokytojams iš savo kolegų lūpų išgirsti daug įdomios ir vertingos informacijos.

Kalbėta apie *Logo* naudojimą pagrindinėje mokykloje, *Komenskio logo* naudojimo ypatumus ir galimybes. Nagrinėtos programavimo mokymo problemos ir siūlomi sprendimo būdai. Aptarti projektinės veiklos organizavimo, įvertinimo būdai, susipažinta su J. Janonio gimnazijos mokinių darbais. Daug problemų iškyla, kai mokinių skaičius klasėje viršija kompiuterių skaičių du kartus ir daugiau. Mokytojai, dirbantys tokiose kompiuterių klasėse, pasidalijo savo darbo patirtimi.

3. Teminiai pranešimai informatikos mokytojams aktualiais klausimais

Sudarant teminius pranešimus buvo atsižvelgta į to meto problemas, aktualias daugeliui mokytojų. Pranešėjais kviečiami tiek specialistai, kurie nedirba mokykloje, tiek informatikos mokytojai. Pastaruoju metu vis didesni populiarumą įgyja operacinė sistema *Linux*. Dauguma mokytojų turi gana miglotą sampratą apie šią sistemą. Apžvelgtos jos galimybės, įvertinti privalumai ir trūkumai. Pademonstruota *Xwindows* grafinė aplinka. Aptartos sistemos panaudojimo galimybės mokyklos tinklo valdymui. Daugumoje mokyklų kompiuteriai sujungti į vietinį tinklą, kuris suteikia papildomų privalumų mokymo procese. Buvo aptartos tinklų naudojimo ir valdymo galimybės, jo panaudojimas mokinių žinių kontrolei. Išanalizuotos intraneto sukūrimo techninės galimybės. Susipažinome su Kuršėnų Ivinskio gimnazijos intranetu ir jo diegimo problemomis.

Aptarti lietuviškos raštvedybos reikalavimų realizavimo būdai *Microsoft Word* programoje. Susipažinta su tinklalapių kūrimo priemonėmis, pagrindiniais reikalavimais, kurie keliami internete talpinamam tinklalapiui.

Tvarkaraščių sudarymo kompiuterizavimas taip pat gana aktuali tema mokyklose. Informatikos mokytojas pirmiausiai turi sugebėti pasirinkti tinkamiausią ir pigiausią programą, kurios įdiegimas ir naudojimas būtų palyginti paprastas. Klube aptarta ITC siūloma tvarkaraščių sudarymo programa *Mimosa*. Aptartos neigiamos ir teigiamos jos savybės. Išsiaiškintos diegimo problemos, naudojimo galimybės. Teminių pranešimų medžiaga visada pateikiama klubo tinklalapyje.

4. Supažindinimas su švietimo ir informatikos mokymo naujovėmis

Ne visada mokytojas, ypač dirbantis atokiau nuo miesto, gali sekti naujausius Švietimo ir mokslo ministerijos sprendimus. Vienas iš klubo tikslų ir yra suteikti išsamią informaciją mokytojams. Šiuo metu Lietuvos mokyklose diegiamas profilinio mokymo modelis, dėl to informatikos kurse atsirado žymių dėstomos medžiagos pokyčių. Buvo aptarta medžiaga, kurią siūloma dėstyti informatikos kurse. Išanalizuotos naujos programos, jų privalumai ir trūkumai. Pateikta metodinė medžiaga padės mokytojams geriau susiorientuoti taikomose mokymo naujovėse. Šiaulių apskrities viršininko administracijos serveryje sudarytos galimybės mokymo įstaigoms turėti savo mokyklų, mokytojų, mokinių tinklalapius. Klube apsilankė apskrities vyriausiasis kompiuterininkas Stepas Žūtautas ir papasakojo apie reikalavimus, keliamus ruošiamiems tinklalapiams, supažindino su medžiagos pateikimo taisyklėmis.

5. Informacijos paieškos ir naudojimo galimybių praplėtimas bei leidyba

Aukštosiose mokyklose yra nemažai vertingų studentų kursinių ir diplominių darbų. Mokytojams gana sudėtinga su jais susipažinti, todėl klube siekiama tam sudaryti sąlygas.

Mokyklose labai trūksta metodinės literatūros, skirtos informatikos mokytojui. Vis populiarėja elektroniniai leidiniai. Klube rengiamas metodinis leidinys informatikos mokytojams, kuris bus sudarytas iš knygos ir kompaktinio disko. Knygoje bus apžvelgtos tinklalapių kūrimo priemonės. Kompaktiniame diske bus sukaupta mokytojų naudojama metodinė medžiaga: aprašymai, dalijamoji medžiaga, kontrolinės užduotys. Ruošiamasi įtraukti nemokamai platinamas programas, kurios gali būti naudingos mokytojo darbe. Knygos leidybą remia projektas „Regioninis mokymo priemonių centras-skaitykla“.

Užsiėmimų metu nemokamai galima pasinaudoti internetu, paieškoti sau reikalingos informacijos, peržiūrėti įdomius tinklalapius, persisiųsti naudingos medžiagos.

Manome, kad toks klubas reikalingas ir duoda nemažai naudos informatikos mokytojams. Tai rodo ir didėjantis klubo narių skaičius. Klubo veikla nėra deklaruojama jokiais biurokratiniais dokumentais. Mokytojas atvykęs į klubo užsiėmimą gali laisvai išreikšti savo nuomonę, padiskutuoti, pabendrauti su kolegomis, galu gale pailsėti. Visa klubo veikla paremta mokytojų entuziazmu ir tikimės, kad jo ir idėjų dar ilgam užteks.

Dissemination of methodical experience in club activities by teacher of information technologies in Siauliai region

L. Kaklauskas, V. Narkienė

The club was founded in October 1999. Its purpose is to help teachers of Information Technologies using new information technologies at school as well as spreading of teachers advanced experience, presenting innovations in informational technologies, creating possibilities to use specialised materials.